

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مجلس یوم شنبه پنجم شهر یورماه ۱۳۰۵ مطابق ۱۹ صفر ۱۳۴۵

جلسه ۸

غائبین با اجازه - آقایان: میرزاهاشم آشتیانی - میرزا
یدالله خان نظامی.
غائبین بی اجازه - آقایان: میرزا ابراهیم خان قوام - اسکندر خان

مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر به ریاست آقای تدین
تشکیل و صورت مجلس روز قبل قرائت و با مختصر اصلاحی
تصویب گردید.

در این موقع بر حسب پیشنهاد آقای روحی و تصویب مجلس جلسه برای تنفس تعطیل و پس از یک ساعت و نیم مجدداً تشکیل و انتخاب کمیسیونها به جلسه آتیه موکول و آقایان مفصله ذیل نیز مراسم تحلیف را به عمل آورده و قسمنامه را امضاء نمودند.

آقایان: زین العابدین فومنی - ثقة الاسلام - محمد آخوند - نجوسی - پالیزی - مهدوی - کلانی - محمد تقی خان اسعد - عباس میرزا - ملک ایرج میرزا - غلامحسین میرزا - دشتی - فرمند - میرزا عبدالله خان وثوق - فرمند - مدرس - فیروزآبادی - میرزا نصرهاله بیات - میرزا حسنخان پیرنیا - بهبهانی - بهار - احتشامزاده داور - میرزا حسینخان وزیری - افشار - ارباب کیخسرو - جلالتی - ضیاء - نوبخت - باسداد - مرتضی قلیخان بیات - تدین.

جمعی از آقایان نمایندگان پیشنهاد نمودند بر طبق معمول سنواتی سه روزه آخر ماه صفر مراسم تعزیه داری حضرت خاسن آل عبا علیهالاف والتحیه والثناء در مجلس شورای ملی برپا شود و پس از مختصر مذاکره نسبت به این پیشنهاد اخذ رأی شده تصویب و جلسه آتیه به روز سه شنبه هشتم شهریورماه تعیین و دستور آن انتخاب کمیسیونها مقرر و مجلس سه ربح ساعت بعد از ظهر ختم شد. در جلسه شنبه ۱۹ شهریورماه ۵ تصویب گردید.

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد تدین

منشی: سید ابراهیم ضیاء منشی: نوبخت

مقدم - شریعتزاده - آقازاده سبزواری - حاج میرزا حبیب الهامین - آقاسید کاظم یزدی - محمد ولیخان اسدی - افسر - دکتر مصدق - میرسمتاز.

دیرآمدگان بی اجازه - آقایان: عراقی - امام جمعه شیراز - فیروزآبادی - میرزا نصرهاله بیات - میرزا علی حقنویس - فاطمی. آقای فهیمی راجع به سوء جریان انتخابات بعضی نقاط از قبیل بطلان آراء و توقیف انتخابات از طرف انجمنهای نظارت و وصول شکایات راجع به امور انتخابیه بعضی نقاط به انجمن نظارت طهران شرحی تقریر و عقیده شان این بوده که برای صحت و سرعت جریان انتخابات و عدم دخالت انجمن نظارت طهران و امور انتخابیه سایر نقاط اقدامات لازمه به عمل آمده که در آتیه نظائر اینگونه امور واقع نشود.

آقای آقاسید یعقوب نیز مختصری راجع به لزوم آزادی مطبوعات و جلوگیری از سانسور نسبت به جرائم اظهار پس از آن آقایان: اعتبار و آقاسید یعقوب برای نظارت در استخراج آراء اعضاء کمیسیونها به حکم قرعه تعیین و آقای فاطمی پیشنهاد نمودند در دقیقه تنفس شده و پس از تنفس انتخاب کمیسیونها شروع شود و نسبت به پیشنهاد ایشان رأی گرفته رد و شروع به اجراء مراسم تحلیف گردید. آقایان: یاسائی - آقاعلی زارع - آقا اسداله زوار - حشمتی - میرزا مهدی معتمد - علی خان حیدری - و آقامیرزا ابراهیم امام جمعه اهر در حضور کلاماله مجید قسمنامه را قرائت و امضاء نمودند.

صورت مشروح مجلس یوم شنبه پنجم شهریورماه ۱۳۰۵ مطابق ۱۹ صفر ۱۳۴۵

به صورت مجلس آقایان فرمایشی ندارند؟ - (گفته شد: خیر) - صورت مجلس تصویب شد. آقای فهیمی. (اجازه)

میرزا خلیل خان فهیمی - عرایض بنده راجع است به انتخاباتی که در ولایات به حال وقفه یا ترقیف باقی مانده است. خاطر آقایان مستحضرات که در دوره پنجم تقنینیه در قانون انتخابات اصلاحاتی کردند که بیشتر توجهشان معطوف بود به تسریع در امر انتخابات و جلوگیری از دسیسه و اعمال نفوذ و به همین ملاحظه پاره نکات را در قانون پیش بینی کردند. از آن جمله دادن تعرفه و اخذ آراء بود در یک موقع و همچنین شروع به انتخابات در تمام مملکت در تاریخ واحد و همینطور هم اقدام شد و در تمام مملکت یک مرتبه شروع به اعلان انتخابات شد و مشغول جریان انتخابات شدند و در ضمن در اثر دستخط اعلیحضرت مبنی بر آزادی انتخابات معلوم است اشخاص کاندیداها به تک و دو افتادند و در هر حوزه انتخابیه چندین برابر عده نمایندگان برای وکالت داوطلب بود ولی جریان انتخاب به حالت طبیعی خودش باقی بود و اشخاصیکه در اقلیت واقع شده بودند یا به انجمن نظارت شکایت میکردند یا شکایاتشانرا برای افتتاح مجلس محفوظ میداشتند به هر حال یک قسمت عمده از انتخابات حقیقه به یک ترتیب صحیح خاتمه یافت لیکن همانطور که آقای آقاسید یعقوب اظهار کردند پاره عملیات در

مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر به ریاست آقای تدین تشکیل گردید.

صورت مجلس سه شنبه اول شهریورماه آقای ضیاء قرائت نمودند. رئیس - آقای فهیمی. (اجازه) فهیمی - قبل از دستور عرض دارم. رئیس - آقای آقاسید یعقوب.

آقاسید یعقوب - بنده هم قبل از دستور عرض دارم. رئیس - راجع به پیشنهادی که در جلسه گذشته آقای حائریزاده تقدیم مجلس کردند در یک قسمت چون بعضی از کلمات ایشانرا بنده درست نشنیدم اظهاراتی کردم بعد خردشان تحقیق کردند و به بنده مراجعه نمودند این است که سوء تفاهمی شده و حالا عرض میکنم پیشنهاد اول ایشان که راجع به تجدیدنظر در قانون بلدییه است و تقاضا کرده اند به کمیسیون داخله ارجاع شود ده نفر تقاضا کرده اند و مطابق نظامنامه تکلیفش را مجلس باید معین کند به کمیسیون مبتکرات مربوط نیست پیشنهاد دیگر راجع به فرامین با مدت است، تقاضا کرده اند به کمیسیون فریاد عاصه ارجاع شود آنها بعد از تعیین کمیسیونها به کمیسیون مربوطه ارجاع خواهد شد. فقط طرح قانونی ایشان راجع به خرید مستمریات و فروش خالصجات ارجاع میشود به کمیسیون مبتکرات. نسبت

فاطمی - برای اینکه جمع بین هر دو مسأله فراهم شود خوبست آقایان موافقت بفرمایند که ده دقیقه تنفس داده شود .
رئیس - هنوز ما کاری نکرده ایم که تنفس بدهیم مع هذا پیشنهاد کنید رأی بگیریم .

یاسائی - اجازه میفرمائید .

رئیس - بفرمائید .

یاسائی - بنده با این پیشنهاد مخالفم برای اینکه همانطور که آقای رئیس فرمودند جلسه تشکیل شده فقط صورت مجلس قرائت شده و چند نفری مذاکرات قبل از دستور کردند و هیچ وارد دستور نشدیم و هیچ دلیلی هم بنده نمی بینم که جلسه را تعطیل کنیم مذاکرات هم راجع بانتخاب کمیسیونها شده است تبادل نظر شده و موافقت هم حاصل شده است بنابراین هیچ اشکالی ندارد که در ضمن اجرای مراسم تحلیف کمیسیونها هم انتخاب شود .

رئیس - رأی گرفته میشود . پیشنهاد آقای فاطمی . آقایانی که موافقت قیام فرمایند .

(معدودی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد ، شروع میشود با اجرای مراسم تحلیف . آقایان نظار تشریف ببرند رأی خودشان را بدهند .

(درین موقع کلام الله مجید را وارد نموده عموم حضار قیام نمودند)

رئیس - آقای یاسائی (احضار برای اجرای مراسم تحلیف)

(آقای یاسائی در محل نطق حاضر و قسمنامه را بشرح ذیل

قرائت و امضا نمودند)

من که در ذیل امضا مینمایم خداوند را بشهادت میطلبم و بقرآن مجید قسم یاد میکنم مآدام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و معجزی است تکالیفی را که بمن رجوع شده است سهما ممکن با کمال راستی و درستی وجد و جهد انجام داده ونسبت باعلی حضرت شاهنشاه متبوع عادل مفتح خود صدیق و راستگو باشم وباساس سلطنت و حقوق ملت خیانت ننمایم و هیچ منظوری نداشته باشم جز فوائد و مصالح دولت و ملت ایران

رئیس - آقای آقا علی زارع (احضار)

(بشرح فوق قسم یاد نمودند)

رئیس - آقای زوار .

آقای اسدالله زوار - اشهدان لاله الا الله وحده لا شریک له و اشهدان محمدا عبده ورسوله اللهم صل علی محمد و آل محمد اعدو بالله من الشیطان الرجیم . بسم الله الرحمن الرحیم . (قسمنامه را بشرح فوق قرائت نمودند)

[پس از آن آقایان حشمتی ، آقای میرزا مهدی معتمد ، علی خان حیدری ، آقا میرزا ابراهیم امام جمعه اهر یک یک احضار و قسمنامه را قرائت و امضاء نمودند،]

رئیس - پیشنهاد آقای روحی .

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم ربع ساعت تنفس داده شود .

رئیس - مخالفی ندارد ؟

مردم مستحضر شوند آخر تا کی این مملکت باید گرفتار و در مضیقه باشد تا کی باید دژخیم سانسور روی مطبوعات افتاده باشد و نگذارد مردم داد خودشان را بزنند حالا گذشتیم از اینکه عمل میکنند یا نمیکنند در دوره پنجم این مسأله را بعضی صحبت میکردند که جدیت کنیم قانون مجازات را بنویسیم برای اینکه مملکتی که قانون مجازات ندارد استقلال قضائی ندارد پس برای تثبیت استقلال قضائی باید قانون مجازات را نوشت ما با یک جدیت فوق العاده قانون مجازات را نوشتیم اگر آن قانون را اجرا کنند مسلماً مطبوعات وارد در شخصیات نمیشوند تا کی مملکت ما باید در تحت اراده اشخاص اداره شود قانون باید در مملکت حکومت کند قانون را اجرا کنید . وقتی مطبوعات تجاوز کردند مجازاتشان کنید . چرا آنها را خفه میکنید ؟ کار وزارت داخله منحصر است نه سانسور مطبوعات و خراب کردن انتخابات . این است که بنده به نام آزادی ملت ، به نام اینکه ملت آزاد را نمیتوانید خفه کنید نمیتوانید حقوق و استقلالش را ببرید نمیتوانید سیادت و سعادت او را ببرید فریاد میزنم اگر ملت زنده و آزاد شد آن ملت محفوظ است این است عرایض بنده .

شیروانی - بنده توضیحی دارم .

رئیس - این موضوع جزء دستور نبود .

شیروانی - اگر اجازه میفرمائید عرض مختصری دارم .

رئیس - سه نفر قبل از جنابعالی هستند . چون انتخابات

کمیسیونهای هفت گانه مجلس جزء دستور امروز است آقایان اگر اجازه میدهند در ضمن اینکه مراسم تحلیف به موقع اجرا گذاشته میشود انتخاب آن کمیسیونها هم به عمل آید بنابراین دو نفر به قرعه انتخاب میشوند .

(اقتراع به عمل آمده آقایان اعتبار و آقاسید یعقوب معین

شدند)

رئیس - آقایانی که به قرعه معین شده اند برای نظارت در اخذ و استخراج آراء تشریف میبرند در آن اطاق و آقایانی که در جلسه گذشته سوگند یاد کرده اند یکی یکی از این طرف تشریف میبرند رأی خودشان را میدهند و بعد هم تشریف میآورند که جلسه از اکثریت نیفتد . آقای بیات (اجازه)

آقای بیات - بنده میخواستم پیشنهاد کنم که تعیین

کمیسیونها بعد از تنفس باشد .

رئیس - اینجا اشکالی به نظر میرسد و آن اینست که انتخاب این کمیسیونها باید در جلسه علنی مجلس باشد بدون اینکه مانع جلسه بشود در دستور امروز هم غیر از تحلیف چیز دیگری نداریم بنابراین اگر در قسمت اول جلسه فقط بقیه آقایانی که سوگند یاد کرده اند سوگند یاد کنند و انتخاب کمیسیونها بماند برای بعد از تنفس نتیجه اش این میشود که بعد از تنفس اگر کاری هم نداشته باشیم باید جلسه منعقد بشود و فقط یکی یکی آقایان بروند رأی خودشان را بدهند و برگردند تا جلسه ختم شود .

فاطمی - اجازه میفرمائید .

رئیس - بفرمائید .

بیاورند حکومت سمانعت کرد روز بیست و ششم جعبه را آوردند در شهر در سحل معین با حضور حاصل و نماینده حکومت جعبه را عوض کردند البته تصدیق میفرمائید که انجمن با این وضع و با حال حالیه نمیتواند از روی صحت انتخابات را خاتمه دهد این را انجمن نظار میگوید غالب اشخاص هم میدانند بعضی چیزها هم از اشخاص دیگر میگویند. اینها هم هست. هیچ تردیدی هم در این نیست بخصوص یک حاکمی که خودش میگوید در اداره سابقه سابقه قانونی استخدام مرا قبول نکرده اند و به من حقوق نمیدهند من باید از یک راهی اعاشه کنم. بالاخره وزارت داخله در مقابل این اقدامات چه کرده؟! هیچ به سکوت گذرانده. یک کار خلاف قانون دیگری هم کرده اند و آن این بود که غالباً تا انجمن نظار طهران باقی بود شکایاتی که از ولایات میرسید رجوع میکردند به انجمن نظار طهران در صورتیکه بنده در هیچ جای قانون انتخابات ندیدم که انجمن نظار طهران رایک محکمه صلاحیت داری در امر انتخابات ولایات قرار داده باشد انجمن نظارت طهران همان حق را دارد که انجمن نظارت ورامین نسبت به حوزه ورامین دارد یا جای دیگر نسبت به حوزه خود حق دارد. این را عرض کردم که این حق بطور سکوت سابقه نشود که من بعد هم انجمن نظارت طهران انجمن در انتخابات سایر جاها حاکم قضایا باشد. اگر هیئت دولت به مجلس شورای ملی معرفی شده بود بنده گمان میکنم این خلاف قانونها در جریان انتخابات مستلزم این بود که از وزارت داخله استیضاح بشود اما چون هنوز مقدمات اینکار درست نشده به عرض آقایان میرسانم که وزارتخانه و اداره شاید به تکلیف خودش عمل کند. اگر چه بنده اطلاع دارم که اداره انتخابات هم کاملاً همین ایرادات حوزه زنجان را راپرت داده است به مقام وزارت داخله و ریاست وزراء ولی متأسفانه از ضعف نفس تعقیب نشده است و با یک حاکمی که علناً خلاف قانون را اعمال میکند و خودش دلیل برایش ذکر میکند هیچ اقدامی نشده اینقدر وزارت داخله جسارت و شجاعت ندارد که حاکمی را احضار کند و نگذارد جریان انتخابات در تحت ترتیب خلاف قانون باشد. عجالتاً خواستم این مطلب در مجلس شورای ملی گفته شود تا انشاء الله اگر موفق شدیم یک سواد قانونی هم برای اینکار بنویسیم یکی اینکه انتخابات وقتی شروع شد همانطور که در قانون نوشته شده است هیچکس به هیچ عنوان حق توقیف و تعطیل آن را ندارد و هر کس هم شکایتی از انتخابات جائی دارد باید به مجلس اظهار کند و انجمن نظارت طهران هیچ حق فوق العاده از حیث قضاوت و حکومت ندارد فقط حق او منحصر است به حوزه انتخابات طهران.

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - بنده اگر میدانستم در دستور یک مسأله بود که اهمیتش بیشتر از این عرض بنده بود شاید موافقت میکردم لیکن یک مسأله هست که در پیش خودم و به عقیده خودم اهمیت دارد و آن همین مسأله است که آقای فهیمی اظهار کردند یعنی راجع به نفس انتخابات است که در تحت سانسور است اگر راست است و انتخابات آزاد است لااقل سانسور را برداریم که

جریان انتخابات طهران واقع شد که انتخابات ولایات را قدری متزلزل کرد از جماعه باطل کردن آراء صندوق اولیه بود در همان ایام بنده به بعضی از آقایان مخصوصاً خدمت آقای مدرس عرض کردم که این عمل عکس العمل خودش را در انتخابات ولایات نشان خواهد داد و سبب خواهد شد که عبت عبت انتخابات ولایات خاتمه پیدا نکند همینطور هم شد یک هفته بعد از این عکس العمل آن از کرمان شروع شد نمیدانم در شهر بود یا اطراف که صندوق آراء را آتش زدند و انجمن نظار گفتند که این آراء باطل است. همینطور درخوی و سلماس که انتخابات آنجا تمام شده بود یکی از اعضاء انجمن گویا کاندید بود و گفت صندوق ما کو خوانده شود و آراء باطل شود در صورتی که در هیچ جای دنیا مرسوم نیست و انجمن نظار این حق را ندارد که خودش آراء را باطل کند و یا اهل یک محلی را از رأی دادن محروم کند بالاخره تا این ساعت هر قدر وزارت داخله از ایالت آذربایجان و حکومت ما کو و انجمن نظار آنجا سؤال و استفسار کرده که علت باطل کردن آراء چه بوده جواب نداده اند فقط آنچه معلوم شده این است که یکی از اعضاء انجمن خودش داوطلب و کالت بوده است. و همینطور انتخابات کردستان، قزوین، زنجان، و سایر ولایات که چون غالب اعضاء انجمن نظار مدعی و کالت بوده اند از خواندن آراء استنناع داشتند و میخواستند آراء را باطل کنند از همه بدتر انتخابات زنجان است که حاکم آنجا از این وضعیات استفاده میکند و انتخابات را به مزائده گذاشته و هر روز با یک دسته میسازد و همراهی میکند بعد از چند روز دیگر آن آراء را باطل میکند و یک آراء جدیدی به میان میآید در صورتیکه انتخابات زنجان با همه ولایات یک مرتبه شروع شد و تا این ساعت که چهار پنج ماه میگذرد هنوز انتخابات آنجا خاتمه پیدا نکرده با اینکه چند مرتبه هم تجدید شده معهداً انجام نیافته و در تحت فشار اشخاصی درآمده. بالاخره وزارت داخله تلگرافی میکند به انجمن نظار و انجمن نظار میگوید دو تا صندوق آنجا گم شده نه انجمن نظار اصلی و نه انجمن نظار فرعی نه مفتش وزارت داخله، هیچیک نمیدانند فقط حاکم میدانند که صندوق کجا است از طرف ریاست وزراء اخیراً تلگراف میشود به انجمن نظار که جهت نخواندن آراء چیست این جوابی است که انجمن به ریاست وزراء تلگراف کرده است. تلگراف نمره فلان ریاست علت کناره گیری این بندگان را استفسار فرموده اید اجمالاً به عرض میرسانم: اواسط ذیحجه محقق شد در جعبه طارم سفلی تصرفاتی برخلاف قانون نموده اند. بالاخره در صدد عوض کردن جعبه آراء ابهر رود نیز سبب شدند به این سلاخه قرائت آراء حاضر را سوکول بر این نمودیم که جعبه ابهر رود را سالملاً تسلیم انجمن مرکزی نمایند ولی حکومت مانع شد روز بیست و چهارم در انجمن حاضر شده و گفتند یا باید قرائت آراء شود یا استعفا بدهید چون مقاومت ممکن نبود ناچار کناره جوئی نمودیم. بیست و پنجم مفتش محترم وارد علت کناره جوئی را سؤال کردند پس از اطلاع قرار شد مفتش محترم به اتفاق دو نفر از اعضاء به ابهر رفته با تحقیقات از جریان انتخاب آن حوزه جعبه را

کنم ولی آقای روحی فرمودند در جلسه خصوصی مذاکره شود خود آقای رئیس کاملاً مراعات سابقه را میکنند بعلاوه چیزی که در مجلس خصوصی مطرح شود رسمیت ندارد باید در جلسه علنی باشد در جلسه علنی هم بنده چه مضایقه دارم که از جیب خودم روضه برای سیدالشهدا بخوانم و چه خرجی بالاتر از این و بهتر از این است بنده هم از حق خودم حاضرم رأی بدهم و هم از جهت دیگر . مجلس هم علنی باشد بایک شرافتی رأی خواهم داد . شعار مذهبان است .

رئیس - آقای روحی هم مخالف با اصل روضه خوانی نبودند بنابراین رأی میگیریم باینکه سه روز روضه خوانده شود . آقایانی که موافقتند قیام فرمایند .

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد . چون فعلاً چیزی در دستور نیست جلسه ختم میشود جلسه آتیه روز سه شنبه دستور هم انتخاب کمیسیونها . آقای فاطمی (اجازه)

فاطمی - راجع باینکه میفرمایند روز سه شنبه جلسه باشد بنده نمیدانم وقتی صبح سه شنبه جلسه شد چه خواهد شد اگر دستور انتخاب کمیسیونها باشد ، انتخاب کمیسیونها مطابق نظامنامه باید در مجلس علنی باشد و در موقعی هم باشد که کاری باشد والا آقایان تشریف بیاورند اینجا بنشینند و یکی یکی هم بلند شوند بروند رأی بدهند و بیایند این تصور میکنم سابقه خیلی خوبی نباشد که چیزی در دستور نباشد پس باید موقعی باشد که اولاً هیئت دولت معرفی شده باشد و بعد هم لوایحی از طرف دولت بمجلس آمده باشد و مجلس هم یک کارهایی داشته باشد آن وقت کمیسیونها تعیین شود والا بفرض اینکه ما کمیسیونها را انتخاب کردیم کمیسیونها چه خواهند کرد ، بنابراین اول خوبست دستوری برای مجلس معین شود بعد جلسه تشکیل شود . با این حال اگر حتماً میفرمائید جلسه روز سه شنبه باشد و دستور هم انتخاب کمیسیونها باز هم عرضی ندارم فقط مقصودم تذکر بود .

رئیس - تصدیق میفرمائید که تعیین جلسات مجلس با خود مجلس است و اگر امروز جلسه آتیه معین نشود یک قدری مشکل خواهد شد پس مانعی ندارد که جلسه معین شود دستور هم همان انتخاب کمیسیونها باشد اگر مطلب دیگری هم پیدا شد جزء دستور میشود بنابراین جلسه آتیه روز سه شنبه چهار ساعت قبل از ظهر ، دستور هم انتخاب کمیسیونها .

(مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد تدین

منشی - باسداد ، منشی - نوبخت

بعضی از نمایندگان - خیر .

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - آقایان موافقتند که انتخاب کمیسیونها بماند برای جلسه بعد فقط اکتفا شود با اجرای مراسم تحلیف .
(گفتند صحیح است)

(در این وقت آقایان مفصله الاسامی ذیل بترتیب حاضر و مراسم تحلیف را جاری نمودند)

آقایان : آقا سید زین العابدین فومنی ، ثقة الاسلام سابق ، محمد آخوند ، نجومی ، پالیزی ، مهدوی ، اسیر تیمور کلالی ، محمد تقی خان اسعد ، عباس میرزا ، ملک ایرج میرزا ، غلامحسین میرزا ، دشتی ، فرسند ، میرزا عبدالله خان وثوق ، فرمند ، مدرس ، فیروزآبادی ، میرزا نصره الله بیات ، آقا میرزا حسین خان پیرنیا ، بهبهانی ، بهار ، احتشام زاده ، داور ، میرزا حسین خان وزیری ، افشار ، ارباب کیخسرو ، جلائی ، آقا سید ابراهیم ضیاء ، نوبخت ، باسداد ، سهام السلطان ، تدین .

رئیس - فعلاً کسی دیگر باقی نمانده است مگر چند نفر که غایب هستند آن هم موکول ببعد خواهد شد اجازه میفرمائید قبلاً قرآن را خارج کنند بعد بمطالب دیگر پردازیم .

(در این موقع عموم حضار قیام نموده کلام الله مجید را از مجلس خارج نمودند)

رئیس - پیشنهادی از طرف جمعی از آقایان رسیده است که بعرض مجلس بیروند .

(شرح ذیل قرائت نمودند)

پیشنهاد میکنیم مطابق معمول سنواتی در آخر این ماهه روز ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ مراسم تعزیه داری حضرت سیدالشهدا علیه السلام در مجلس شورای ملی برپا شود (بااضاء جمعی از آقایان نمایندگان) .

رئیس - آقای روحی (اجازه)

روحی - سابقاً برای روضه خوانی جلسه خصوصی میشد عقیده بنده این است که مثل سابق جلسه خصوصی تشکیل شود و تکلیفش معلوم شود بعلاوه محلش هم باید تعیین شود .

رئیس - آقای بهبهانی (اجازه)

بهبهانی - بنده مخالف نیستم با اینکه این مسأله در جلسه خصوصی عنوان شود ولی مسأله روضه خوانی را بنده بقدری اهمیت میدهم که باید اگر محلی هم ندارد خوانده شود و بعد احتساب شود

رئیس - آقای عراقی (اجازه)

عراقی - بنده با پیشنهاد موافقم .

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - بنده اساساً که نمیتوانم موافقت یا مخالفت